

"DU KAN IKKE FANGE MIG....."

Københavns
Kommune

Der står bevægelse henover deres pædagogik med de store i vuggestuen: Indretningen lægger op til det og dagligdagen er fyldt med 'bevægende' aktiviteter. Det giver robuste børn (og voksne)!

*Af Dorthe Bristow, pædagog, leder,
Den integrerede institution Adelgården*

Jeg kommer ind for at sige godmorgen på én af de 3 stuer i vuggestuen og bliver mødt af en dejlig energi på stuen, hvor de største af børnene har gang i en rigtig god leg. De løber glade og smilende i en lang kæde rundt om de opstillede borde i det lille rum, hen omkring trælegebilen i det store rum - og tilbage til det lille rum igen. En til runde og en til

Børnene er optagede af at holde øje med hinanden i legen, mens de tæt løbende kigger sig tilbage og synger i kor "Du kan ikke fange mig...Du kan ikke fange mig...". De store børns fordybelse og koncentration i legen smitter, så snart slutter de små beundrere på stuen sig til slangen af børn.

Blot et enkelt eksempel. Men vi tænker og handler meget i bevægelse hele tiden. Vores bevægelsesprofil er inspireret af teorierne bag pædagogisk idræt, med fokus på at tilrettelægge lærings-situationer, hvor børnene skal have mulighed for at spejle sig, sansе og bruge kroppen hele dagen.

Vi støtter os til forskning, der viser, at dette er måden, barnet primært lærer på, indtil det starter i skole: Opleve og lære ved at bruge hænder og krop.

Det handler utroligt meget om indretning

Vi var fra starten af vores bevægelses-fokusering nysgerrige og øvede os på at sætte os i selv i spil: Hvordan kunne vi vise og inspirere til, at børnene fik lyst til at indtage rummet og bruge sig selv fysisk.

Det kaldte først og fremmest på en anderledes indretning.

Madrasser og spring ud i den store verden. Vi fik eksempelvis flere madrasser, som børnene i dag kan rulle, tumle og slå kolbøtter på. De fanger hurtigt ideen og er selv iderige i forhold til at bruge rummets øvrige inventar i disse lege. De skubber for eksempel de små stole hen, så de kan hoppe ned på

madrasserne. Stolene bliver andre gange ofte brugt som bus eller tog, hvor børnene kan fordele roller som chauffør og passagerer. Der bliver livligt budt ind, når der skal aftales, hvor turen går hen.

Vi har også små bænke, som børnene kan kravle på, stå på og hoppe ned på madrassen fra. De er glade for at have bænken stående ved vinduet, da der sker en masse udenfor, som giver en livlig snak mellem dem, når de står og kigger ud. De store børn er stolte, når de formår selv at komme op i vindueskarmen, som de har set andre store børn gøre før

dem, og de kan gå langs karmen hen til madrassen. Her stopper de op og venter på fri bane, før de sætter fra og hopper ud i den store verden.

Når børnene således er i stand til selv at kravle op i vindueskarmen, er de bevidste om, at de er højt oppe og at de skal koncentrere sig og ikke mindst er de meget bevidste om, at det er madrassen, de skal hoppe ned og lande på – og ikke gulvet.

Træbilen og ture ud i verden. Vi har moduler på stuerne, som inviterer til bevægelse. Det gælder for eksempel den store træbil, som danner rammen om mange lege; ikke mindst når bilen skal pakkes og vi tager på tur.

Rutschebanen og fællesskaberne. Vi har moduler bestående af trappetrin med lille repos øverst oppe og rutschebane ned på modsatte side. Disse moduler er store og fylder ved første øjesyn me-

get i rummet – men dét opvejes dog af de mange fællesskaber, som de inviterer og danner ramme for blandt børnene i løbet af dagen. Vi voksne kan ofte ikke modstå fristelsen og må også lige tage en tur ned ad rutschebanen.

Sansemåtterne og de bare fødder. Børnene møder ind i vuggestuen hver dag iklædt løstsiddende tøj, som ikke er hindrende for deres lyst til at bevæge sig. Mange af børnene tager sutsko og strømper af i vuggestuen og nyder at gå rundt på de mange forskellige "sansemåtter" eksempelvis i form af de hænder og fødder med dupper, som de kan træde på eller tage op og lege med. Vi har på væggen hængende ting, som børnene kan føle og lege med for at få pirket deres sanser.

Krop imiterer krop og lange gange er herlige løbebaner

Vi har en vigtig sætning fra forløb omkring pædagogisk idræt: "Krop imiterer krop". Den fortæller om vores bevidsthed om vores egen rolle, da mange børn lærer bedst ved at se og opleve den voksne kravle rundt som en løve på gulvet til motorik og være aktivt deltagende sammen med børnene.

Vi har gennem flere år arbejdet med profilen og har gjort os en del erfaringer. Vi oplever blandt andet, at vi har færre konflikter mellem børnene, når læringsrummet inviterer til leg og bevægelse, hvor børnene er aktive med kroppen. Når børnene er optaget af en hoppeleg på madrassen kigger

Når børnene er optaget af en hoppeleg på madrassen kigger de op og har øje for/på hinanden i legen, og vi oplever, at de tidligere inviterer hinanden ind til fælleslege såsom rolle- og regellege

de op og har øje for/på hinanden i legen, og vi oplever, at de tidligere inviterer hinanden ind til fælleslege såsom rolle- og regellege.

Madrassen er billedlig talt også for stor til, at et vuggestuebarn holder fast i retten til at have den for sig selv: "Det er min!"

Vi har derfor valgt at opbevare legetøjet på et depot. Når vi ønsker legetøj som aktivitet, er børnene selv med for at vælge og hente det på depotet. Da legetøjet ikke længere er et fast del af stuens inventar, har det nyhedens interesse hver gang, det kommer frem og vi oplever en større koncentration og fordybelse om legetøjet.

Vi har en fantastisk lang gang gennem hele vuggestuen og den elsker børnene. Mange af dem

starter dagen med en løbetur og slutter gerne også af med et par løbeture, inden turen går hjem igen om eftermiddagen.

Vi bruger også gangen strategisk i løbet af dagen, hvis vi oplever børn, som har brug for at få brændt noget krudt af. Børnene har gode erfaringer med turene på gangen, så de viser os ofte selv, at de har lyst til/behov for et par ture.

Sanglege og legeplads hører tæt sammen

På legepladsen hygger børn og voksne sig med sanglege. Ofte kommer børnene og spørger selv om en specifik sangleg eller leg. Andre gange byder personalet op til sangleg. For eksempel:

*"Børnene hopper, børnene hopper
ja, de gør, ja, de gør
det er de rigtige gode til, det er de rigtige
gode til
ja de er, ja, de er"*

(Mester Jakob)

Når der er flere voksne på legepladsen, fordeler de rollerne imellem sig for at sikre fordybelsen med børnene.

- Der er en igangsætter, som kan forblive fordybet i legen sammen med børnene
- Der er en anden kollega som omsorgspersonen, der tager sig af de børn, som har brug for lidt tættere kontakt med en voksen
- ... og ikke at forglemme den voksne, som har øje for de praktiske gøremål.

Børnene er ligeledes glade for alle de ting, der jo naturligt hører til på en legeplads: klatrestativ, motorcykler, løbecyklar og alle de sjove lege knyttet hertil. De inviterer de voksne ind i legen, når der skal fyldes benzin på motorcyklen eller når den skal på værksted.

"Hvor mange bevægelser, har du stjålet fra dit barn i dag?"

... er en anden god sætning, som vi holder os skarpt for øje og deler med forældrene. Vi kan som voksne, professionelle som forældre, hvis vi lader os blive grebet af servicepositionen og deraf kommer til at handle ud fra en automatiseret adfærd, tage os selv i at komme til at overtage og gøre alting for børnene. I følge hjerneforsker Kjeld Fredens er det læringstyveri, når vi gør noget for barnet, som det selv er i stand til at gøre.

Ved at inddrage børnene aktivt i dagligdagen og lade dem øve sig i at gøre tingene selv, får de

mulighed for at høste succesoplevelser og erfaringer med at kunne selv og de får styrket troen på eget værd.

Vi oplever også klart, at vores fokus på bevægelse klæder børnene på til brobygningen fra vuggestue til udflytterbørnehave. De har inden overgangen mange gange været på besøg i udflytterbørnehaven sammen med en voksen fra vuggestuen.

De store vuggestuebørn lader sig ikke slå ud af den første store udfordring på deres vej: Nemlig de store trin op i bussen. De tager mod udfordringen med oprejst pande og giver ikke op og denne kampånd holder de fast i.

Der er så mange nye ting, børnene skal lære i børnehaven, og det er derfor vigtigt, at de ikke er bagud på point i forhold til deres fysiske formåen. Vores 3 årige er fra starten klar til de nye motoriske udfordringer, som en dagligdag i udflytteren byder på.

De ansatte profiterer også på pædagogikken!

Den store sidegevinst ved det øgede fokus på bevægelse i dagligdagen er, at det skaber et bedre arbejdsmiljø og mere trivsel for medarbejderne, da vores arbejde bliver mindre statisk og stillestående, når vi laver eksempelvis yogaøvelser med børnene på stuen. Samtidig med at børnene kan og vil selv, passer vi på vores voksne kroppe, så vi kan holde mange år endnu.

Den integrerede institution Adelgården

Adelgade 1

1304 Kbh. K.

Tlf: 33 12 60 54

Mail: adelgaarden@mail.tele.dk

Vi oplever også klart, at vores fokus på bevægelse klæder børnene på til brobygningen fra vuggestue til udflytterbørnehave

Glade voksduge i lyse farver og med masser af samtalestof og inspiration

- **Børn - og voksne - i dagtilbuddet tilbringer mange timer ved de lange borde dagligt**
- **Nu kan man via os få 'pædagogiske voksduge' til disse borde, i metermål, slidstærke**
- **Bestil det antal meter I har brug for af en bestemt voksdug - sendes tilskåret til jer. Hvis I ønsker hele mønsteret, så bestil min. 1,25 meter**
- **Det er gode tilbud. Mange dagtilbud har allerede anskaffet dem**
- **...og mange pædagoger har været med til at udvikle dugene**

Bestilling:

Send på mail til: bogbutik@paedagogiskforum.dk.

Ring til os på: 86 18 78 88.

Bestil på: www.paedagogiskforum.dk under Leg og Lær

